

SIRINGOMIELIJA – KAJ JE TO IN KAKO POMAGATI

Kavalirji imajo kar nekaj bolezni, ki se prenašajo iz generacije v generacijo. Poleg bolezni srca imajo tudi bolezni oči, kronično vnetje trebušne slinavke in med drugim tudi siringomielijo. V nadaljevanju boste našli povsem poljudno razlago, kaj je Chiari malformacija in kaj je siringomielija, kakšni so klinični znaki, kako jo diagnosticiramo in kako kužku pomagamo, da lahko živi življenje brez bolečin.

KAJ JE CHIARI MALFORMACIJA (CM) IN SIRINGOMIELIJA (SM)

CM lahko opišemo kot neskladje med velikostjo možganov (preveliki) in lobanje (premajhna). Lahko povzroča hude bolečine. Na zatilju je luknja, iz katere izstopa možgansko deblo, ki potem postane hrbtenjača. V primeru, da je prisotna CM bo slikanje z magnetno resonanco razkrilo možgane, ki rinejo iz te luknjice kot zobna pasta iz tube in zapirajo izhod iz lobanje. Mnogi psi s CM razvijejo SM.

SM Cerebrospinalna tekočina ali likvor (CSF) je bistra, brezbarvna telesna tekočina, ki obdaja možgane in hrbtenjačo. CSF tekočina je pomembna za zaščito živčnega sistema. Ko srce utripa, se možgani širijo in potiskanje CSF skozi luknjo na zadnji strani lobanje navzdol po hrbtenjači. Če je ta pretok oviran pomeni, da CSF izteka pod pritiskom. Zgleda podobno kot če bi dali palec na cev za zalivanje vrta. Ti pritiski v hrbtenjači povzročijo nastanek votlinic (siringov), kjer se nabira tekočina in uničuje hrbtenjačo.

Za CM/SM ni zdravila, blažijo se le simptomi bolezni.

KLINIČNI ZNAKI

Dolgo časa je veljalo, da je edini znak CM/SM praskanje. Danes vedo, da se praska manj kot polovica prizadetih kavalirjev.

Najbolj pomemben klinični znak je bolečina.

Bolečino lahko kužki kažejo na več načinov kot recimo:

- Občutljivost na dotik, posebej na področju ušes in vratu
- Počasno premikanje in hoja (verjetno zaradi bolečine)
- Strah pred skokom (recimo na kavč) ali nočejo hoditi po stopnicah
- Ne želijo več tekati na sprehodih, kar so prej delali radi
- Šepanje, ki je posledica pomanjkanja moči v tački
- Praskanje po vratu, ušesih, obrazu, večinoma brez kontakta s kožo (pogosto temu pravijo »air scratching«)
- Cviljenje brez očitnega razloga
- Grizenje tačk

- Pri kužku se lahko pojavi skolioza, posebej pri mladih kužkih

Nekaterim se znaki poslabšajo ob spremembi vremena ali letnega časa.

Zadnje raziskave kažejo tudi, da kronična bolečina, kateri so povrženi, povzroča vedenjske motnje. Lahko se bojijo neznancev in novih situacij, lahko so pretirano navezani na lastnika in kažejo znake ločitvene tesnobe, konstantno iščejo pozornost, bevskajo brez potrebe...

Če bolezní ne zdravimo, le ta močno vpliva na kvaliteto življenja, tako lastnika kot kužka.

KAJ LAHKO NAREDIMO

Če posumite, da ima vaš kuža CM/SM, naj vaš veterinar najprej izključi alergije, probleme z ušesi in druge poškodbe hrbtenice. Šele na koncu pomislite na CM/SM.

Prej kot bo kuža dobil terapijo, bolje bo. Izobrazite se o bolezní. Večina veterinarjev bolezní ne pozna, zato je bolje, da o bolezní vsaj nekaj veste.

Če opazite pri kužku znak, ki bi lahko bili povezani z CM/SM si:

- Delajte zapiske, kdaj se znaki pojavljajo, ob kateri pogojih
- Če se le da, naredite videoposnetek
- Vprašajte, kam iti na pregled, poiščite nevrologa, ki bolezen pozna

Do sedaj je posnetek z magnetno resonanco edini način za postavitve diagnoze. Na žalost je povezano v visokimi stroški, vendar drugače ne gre.

Ne dovolite, da je kuža v bolečinah, niti eno minuto ne.

KAKO LAHKO KUŽKU OLAJŠAMO ŽIVLJENJE Z CM/SM?

Redno mu dajajte zdravila, ki jih je predpisal veterinar. Če ne pomagajo, pojdite ponovno na obisk in poiščite drugo zdravilo ali kombinacijo zdravil.

Kužku lahko pomagamo tudi doma z čisto enostavnimi zadevami.

- Če opazite, da mu bolečino povzroči spuščanje glavice, mu dvignite posodo za hrano
- Poskrbite, da bo lahko spal z dvignjeno glavo. Preskrbite mu blazine, da bo to lahko naredil
- Če ima občutljiva ušesa, mu jih lahko postrizete, da jih ne bo treba česati
- Poiščite pravo oprsnico, če ga ovratnica moti. Lahko jih boste morali zamenjati več, preden bosta našli pravo.
- Poskusite ugotoviti, kaj kužku paše, ko ima bolečine. Mogoče hladen obkladek na vrat...

Ne bojte se, da ste v tem sami. Vprašajte za nasvet ali pomoč lastnike, ki so bolezen že srečali in jo uspešno zdravijo, vzreditelje, ki se zavedajo problema ali veterinarja, ki mu zaupate. Zavedajte se, da

je bolezen obvladljiva z zdravili in ustrezno terapijo. Na žalost bo večina kavalirjev na koncu še vedno umrla zaradi bolezni srca.

Predvsem pa ne bodite tiho in glasno govorite o siringomieliji. Le tako se bodo zadeve premaknila na bolje.

Viri:

Cavalier Matters <http://www.cavaliermatters.org/>

Cavalier King Charles Spaniel - Health & Genetic Diseases <http://www.cavalierhealth.org/>

Clare Rusbridge, Canine Chiari & Syringomyelia: What's New, Companion Cavalier Club Health Seminar – 19th October 2014, DVD